

ZÁPADOČESKÁ
UNIVERZITA
V PLZNI

Fakulta filozofická
Katedra antropologických a historických věd

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE posudek vedoucího práce

Práci předložil(a) student(ka): Anna Becková

Název práce: „Ti druzí“ z pohledu cestopisných cyklů České televize

Vedoucí práce: Tomáš Hirt, Ph.D.

1. CÍL PRÁCE *(uveďte, do jaké míry byl naplněn):*

Anna Becková se ve své bakalářské práci zabývá tím, jak jsou v televizních pořadech cestopisného zaměření vysílaných Českou televizí reprezentovány tzv. nativní populace. Vychází z přesvědčení, že televizní obraz „těch druhých“ je orientalistickou fikcí, skrze kterou je reprodukována symbolická hranice „my vs. oni“, resp. stereotypizovanou etnocentrickou šablonou, která vznikla v kontextu modernizace evropských společností a která se „sociální realitou“ zobrazovaných populací nemá v zásadě žádnou souvislost. Cílem práce je analyzovat („rozkrýt“) významové motivy, které jsou konvenční součástí této šablony. Analýza je zaměřená na vybrané díly cestopisných či cestovatelských televizních cyklů, konkrétně autorka vybrala ty, které se vztahují k regionu Indonésie. Pro bakalářskou úroveň byl tento nikoli snadný cíl splněn.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ *(náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):*

Práce je teoreticky fundovaná, autorka na prvních 23 stranách představuje konceptuální aparát, ze kterého vychází při analýze. Věnuje se jak konceptualizací filmu coby média reprezentace (v perspektivě vizuální antropologie i filmové vědy), tak konceptualizací stereotypizace, konkrétně mýtu „ušlechtilého divocha“, konstrukci „primitivní společnosti“ a orientalismu. Ve vztahu k cestovatelským televizním pořadům uplatňuje i perspektivu společenskovedního studia turismu, neboť televizní reprezentaci „exotických“ společností chápe jako součást turistického průmyslu. Metodologicky se autorka opírá o „kvalitativní obsahovou analýzu“. Kapitola věnovaná metodologii ovšem působí nedotaženým dojmem. Autorka sice transparentně prezentuje způsob, jak sestavila výzkumný soubor, nicméně nepředstavuje, z jakého interpretačního schématu její analýza vychází. Pouze tabulka 1 na straně 45, jakož i následující tabulky evokují, že v pozadí interpretace filmového materiálu byla poměrně precizní kategorizace. Sledované motivy jsou v příložených tabulkách dokonce kvantifikovány z hlediska absolutní a relativní četnosti. Mezi velmi kvalitním představením konceptuálních východisek na jedné straně a věrohodně působící interpretací dat tak zeje průrva, která patrně byla vypíněná určitým metodologickým postupem (coby vedoucí práce vím, že autorka postupovala systematicky, s oporou v teoretických zdrojích a výsledcích předvýzkumu identifikovala relevantní motivy a vypracovala kategorizační schéma), nicméně v textu transparentní popis výzkumného designu chybí.

Za matoucí též považují odvolání se na „kvalitativní“ obsahovou analýzu na jedné straně a používání statistických operací na straně druhé, resp. na straně 47. Totéž platí o pojmu „vzorek“, který odkazuje spíše ke kvantitativním analytickým postupům, reprezentativitě, atp.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (*jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.*):

V práci se občas vyskytují ne zcela přesné formulace, které svědčí o tom, že autorka ještě není „vypsaná“, nicméně myšlenky autorů, o jejichž pojetí se opírá, reprodukuje korektně a způsobem, který svědčí o porozumění příslušným oborovým diskurzům. V textu se objevují překlepy a pravopisné chyby, ale v nikoli nadstandardní míře. Tabulky v přílohách nejsou odpovídajícím způsobem propojeny s textem práce. Dodržování bibliografického úzu nečiní autorce potíží.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (*celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.*):

Navzdory výše uvedené výtce stran metodologie práce drží pohromadě, při interpretaci jsou konzistentním způsobem uplatňovány pojmy, které autorka v úvodní části vymezuje a kontextualizuje, je patrné, že analýza proběhla, pouze není v práci představena. Celkově mám z práce velmi dobrý dojem, autorka se zorientovala v relativně velkém množství poměrně náročné literatury a teoretické vstupy dokázala empiricky využít. Je jenom škoda, že autorka ustoupila od původního plánu komparovat pořady (díly) týkající se různých regionů, avšak nutno dodat, že tato ambice přesahovala limity bakalářské práce. I v posuzované podobě je totiž rozsah textu 40 stran.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (*jedna až tři*):

Stručně před komisí doplňte chybějící články vašeho argumentačního řetězce – popište, jak jste při analýze postupovala.

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (*výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě*):

výborně – velmi dobře (v závislosti na kvalitě obhajoby)

Datum:

Podpis: -

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta filozofická
katedra antropologie

Katedra antropologie

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE posudek oponenta

Práci předložil(a) student(ka): Anna Becková

Název práce: „Ti druzí“ z pohledu cestopisných cyklů České televize

Oponoval (u externích oponentů uveďte též adresu a funkci ve firmě):
Petra Burzová, KAP

1. CÍL PRÁCE (uveďte, do jaké míry byl naplněn):

Cílem práce bylo popsat, které „dominantní znaky a představy“ se uplatňují při udržování symbolické hranice mezi evropskou a neevropskou společností ve vybraných cestopisných cyklech České televize. Předpokladem autorky práce bylo, že cestopisný dokument je složen ze stereotypních představ reflektující a reprodukcující historicky ustavenou reprezentaci ne-evropských společností jako „těch druhých“ Evropy. Cíl práce byl naplněn, autorka popsal, jak se symbolické hranice znovu a znovu vytyčují, čím přispívají ke „stereotypní výstavbě“ a udržování neměnnosti a pevnosti řádu tak jak ho založil koloniální diskurz.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Autorka se rozhodla téma uchopit zbytečně komplikovaně, což způsobuje, že některé otázky z práce vyplývající zůstávají nedořešeny (viz stručný komentář). Nicméně práce působí vyváženým dojmem, autorka nelehký úkol jak na straně teoretického uchopení, tak obsahové analýzy dokumentů zvládla výborně.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Jazykový projev autorky je dobrý, počet překlepů nepřesahuje meze únosnosti. Na druhé straně bych do budoucna doporučila používat o něco méně balastních vět typu: „Média a jejich komunikace je stále častějším tématem různých výzkumů.“ (str. 11) nebo „V dnešním světě je přítomnost médií a zejména televize spojená s každodenním životem.“ (str. 7) Práce je přehledná, v citacích a odkazech jsem nenašla vážnější nedostatky.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Celkový dojem z práce je vynikající, autorka si zvolila zajímavé téma, které nápaditě zpracovala.

Následuje komentář ve 3 bodech, který je ale spíše návrhem k diskuzi než souborem výtek:

1. Není mi jasné, proč si autorka pro výzkum „těch druhých“ produkovaných Českou televizí zvolila právě „ne-západní společnosti“ a „koloniální diskurz“. Znamená to, že se chápe být členkou „my“ Západu? Co to znamená, že Česká televize se do daného diskurzu zapojuje a jakou roli to hraje pro vymezování se české dokumentaristiky? Možná by bylo v tomto ohledu zajímavější zaměřit se na dokumenty o „Východní Evropě“ a na otázku, jestli, za jakých okolností a jak se cestopis České televize vůči ní vymezuje jako ne-východoevropská.
2. Autorka neposkytla slibované představení vývoje „filmu a jeho motivaci k uchopení společenského života“ (str. 8). Dále by bylo nepochybně zajímavé lépe rozlišit mezi dokumentem a televizním dokumentem. Ačkoliv autorka klade důraz na osobu tvůrce („...film je příběhem svého tvůrce...“, str. 38) a instituci, z analýzy cestopisných cyklů se vytrácí. O tvůrcích (a motivacích, cílech, záměrech...) a zejména o České televizi, tedy instituci, jež má „dost velkou moc a dost síly, aby dokázal[a] dát svému produktu vlastní charakter“ (Burton, Jiráček in Becková, str. 13), bych se ráda dověděla víc.
3. Autorka se neustále – navzdory konceptuálnímu aparátu, který využívá – vrací k tezi, že se v případě cestopisného dokumentu jedná pouze o jednu z možných perspektiv, skrze kterou nahlížíme (jednu a danou?) realitu (viz i závěr, str. 39). V intencích odkazovaných přístupů bych si ale dovolila podotknout, že z celé práce nevyplývá, že by šlo ve skutečnosti pouze o typ „brýlí“, kterými pozorujeme „tamní společnost“, ale o iluzi („zdání“, str. 23), kterou z nějakých důvodů a možná i za nějakým účelem „tvůrci a instituce“ přebírají, spoluvytvářejí a reprodukují. Je skutečně představený dokumentární cyklus cyklem dokumentů dle definice dokumentu, který autorka uvádí (str. 11), nejedná se spíše o film „fiktivní“ (str. 12)?

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

Na straně 11 se píše, že „jedním z typů médií, který mě zde zajímá, je cestopisný dokument produkovaný Českou televizí.“ Mohla by autorka práce blíže vysvětlit jak chápe termín „médiium“?

Další vysvětlení by se mohlo týkat vybraných otázek „Stručného komentáře hodnotitele“.

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě):

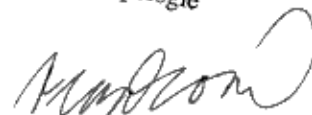
Navrhuji známku **výborně**.

Datum: 22. 5. 2012

Podpis:

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta filozofická
katedra antropologie

Průběh obhajoby bakalářské práce:

Téma práce: „Ti druzí“ z pohledu cestopisných cyklů
České televize

Vedoucí: Tomáš Hirt, Ph.D.

oponent: Petra Burzová, Ph.D.

průběh obhajoby:

Komise představila posudky na předkládanou
bakalářskou
~~diplomovou~~ práci.

Studentka reagovala na otázky vyplývající
z posudků. Svou obhajobu doplnila
o video-ukázky.

Členové zkušební komise:

PhDr. Mgr. Marek Jakoubek, Ph.D.

Mgr. Lenka Jakoubková Budilová,
Ph.D.

PhDr. Petr Křišťuf, Ph.D.

Mgr. Ladislav Toušek

Klasifikace:

v ý b o r n ě

Datum obhajoby: 30. května 2012

.....
podpis zkoušejícího